

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2951/2021
17.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Јелице Бојанић Керкез и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Рајка Јасика, адвокат из ..., против туженог А.Д. „Србија Воз“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2386/21 од 16.06.2021. године, у седници одржаној 17.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2386/21 од 16.06.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2115/19 од 23.02.2021. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2115/19 од 23.02.2021. године, ставом првим и другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, за период од марта 2017. године до фебруара 2018. године, исплати појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2386/21 од 16.06.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца, потврђена првостепена пресуда и одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује као о посебној ревизији, применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/2014), за

одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став у ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, не исказе у платној листи запослених, који се разликује од става израженог у побијаној пресуди. У другом ставу истог члана, прописано је да о дозвољености и основаности ревизије из става првог овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија. Из тог разлога одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању, на коме су засноване побијане одлуке тужилац је након статусне промене АД „Железнице Србије“ издвајањем уз оснивање, наставио да ради код туженог од 01.09.2015. године. У овој правној ствари потражује накнаду за исхрану у току рада и накнаду за регрес, за период од марта 2017. године до фебруара 2018. године, наводећи да му тужени ове накнаде није исплаћивао. Вештачењем је утврђено да је тужени вршио обрачун зараде тужиоцу као производ вредности једног радног часа, коефицијента радног места и месечног фонда часова, у складу са чланом 5. Анекса Колективног уговора, с тим да тужени накнаду на име топлог obroка и регреса није исказао као посебну ставку у обрачунским листама тужиоца, нити кроз обрачун основне зараде, па је вештак за спорни период утврдио висину ових накнада, у складу са одредбама Колективних уговора туженог. Тужени није доставио структуру цене рада.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а да није од утицаја чињеница што ове накнаде нису вредносно исказане, нити што се не може утврдити у ком проценту учествују у вредности једног радног часа.

Врховни касациони суд налази да је нижестепеним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало неправилно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС” бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, прописано је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године, послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог obroка. Међутим, у конкретном случају, тужени у току поступка није доставио такву одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано

може закључити да исту није ни донео. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не може се прихватити ни навод туженог, као ни закључак судова, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени није могао да се изјасне о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и топли оброк исказао у платној листи запослених (па и тужиоцу), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. Уколико би се прихватило становиште нижестепених судова да је вредност ових накнада урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, тада висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити, јер такав обрачун није правилан. На основу изнетог, произлази закључак да је тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивао на штету тужиоца.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић